

ПЕРЕДМОВА

1. **РОЗРОБЛЕНО** Державним малим підприємством «Екоінформ» Національної Академії Наук України

ВНЕСЕНО Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи

2. **ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ** наказом Держстандарту України від 2 липня 1999 р. № 12

3. **ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ**

4. **РОЗРОБНИКИ:** С. М. Волошин, Л. П. Єршова, канд.техн.наук, В. М. Казмін, Г. В. Лисиченко, канд. геол.-мін. наук, В.Я. Пінчук, канд. техн.наук, Л. Е. Пшенична, канд.філол. наук, В. М. Рязанов, канд. біол. наук (керівник теми), І. О. Хмелевська, А. І. Ющенко (відповідальний виконавець)

ЗМІСТ

1. Галузь використання
 2. Нормативні посилання
 3. Основні положення
 4. Загальні поняття
 5. Організаційна структура, сили та засоби Єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації
 6. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій
 7. Ліквідування надзвичайних ситуацій
- Абетковий покажчик українських термінів
Абетковий покажчик російських термінів
Додаток А (довідковий) Терміни, що вживаються у разі визначення безпеки у надзвичайних ситуаціях

ДСТУ 3891-99

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Терміни та визначення основних понять

БЕЗОПАСНОСТЬ В ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЯХ

Термины и определения основных понятий

SAFETY IN EMERGENCIES

Terms and definitions of fundamental conceptions

Чинний від 2000-01-01

1. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт установлює терміни та визначення основних понять стосовно безпеки у надзвичайних ситуаціях.

Стандарт обов'язковий для використання органами виконавчої влади України, організаціями, установами, підприємствами, незалежно від форми власності, в їх діяльності щодо прогнозування, запобігання виникненню та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Терміни, регламентовані цим стандартом, є обов'язковими для використання в нормативних документах, науково-технічній, довідковій та навчально-методичній літературі та програмних засобах для комп'ютерних систем, що стосуються надзвичайних ситуацій.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такий стандарт:
ДСТУ 2156-93 Безпечність промислових підприємств. Терміни та визначення.

3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін.

Наявність квадратних дужок у термінологічній статті означає, що в ній містяться два терміни, що мають спільні терміноелементи. В алфавітному покажчику ці терміни подано окремо із зазначенням номера цієї статті.

Подані визначення термінів можна за потреби змінювати, вводити до них похідні ознаки, які розкривають значення цих термінів, зазначати об'єкти, що входять в обсяг визначуваного поняття. Зміни не повинні порушувати обсягу і змісту понять, визначених у стандарті.

У стандарті, як довідкові, подано російські [ru] відповідники стандартизованих термінів, а також їхні визначення, узяті з відповідних державних стандартів Російської Федерації.

Якщо визначення терміна російською мовою відсутнє у чинних державних стандартах, то подається в круглих дужках переклад терміна та визначення російською мовою.

У стандарті наведено алфавітні покажчики українських термінів та російських відповідників стандартизованих термінів.

Стандартизовані терміни набрано напівжирним шрифтом, їхні короткі форми — світлим шрифтом, синоніми — курсивом.

У Додатку А наведено загальні терміни, що вживаються у разі визначення безпеки у надзвичайних ситуаціях.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

4.1. надзвичайна ситуація; НС

Порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом або іншими чинниками, що призвели (можуть призвести) до загибелі людей, тварин і рослин, значних матеріальних збитків та (або) завдати шкоди довкіллю.

Примітка. *Надзвичайна ситуація залежно від джерела небезпеки може бути: природна, техногенна, соціально-політична, воєнна; залежно від масштабу: загальнодержавна, регіональна, місцева й об'єктова*

4.2. джерело надзвичайної ситуації;

джерело НС

Небезпечне природне явище або подія техногенного походження, поширення інфекційних хвороб людей, тварин і рослин, а також застосування сучасних засобів ураження, внаслідок чого

чрезвычайная ситуация; ЧС

Состояние, при котором в результате возникновения источника чрезвычайной ситуации на объекте, определенной территории или акватории нарушаются нормальные условия жизни и деятельности людей, возникает угроза их жизни и здоровью, наносится ущерб имуществу населения, народному хозяйству и окружающей природной среде.

Примечание. *Различают чрезвычайные ситуации по характеру источника (природные, техногенные, биолого-социальные и военные) и по масштабам (глобальные или национальные, региональные, местные и локальные или частные)*

источник чрезвычайной ситуации;
и источник ЧС

Опасное природное явление, авария или опасное техногенное происшествие, широко распространенная инфекционная болезнь людей, сельскохозяйственных животных и растений, а также применение средств поражения, в результате чего

виникла чи може виникнути надзвичайна ситуація

произошла или может возникнуть чрезвычайная ситуация

4.3. безпека у надзвичайних ситуаціях;

безпека у НС

Стан захищеності населення, об'єктів економіки та довкілля від небезпеки у надзвичайних ситуаціях

и безопасность в чрезвычайных ситуациях; безопасность в ЧС

Состояние защищенности населения, объектов народного хозяйства и окружающей природной среды от опасности в чрезвычайных ситуациях

Примечание. *Различают безопасность по видам (промышленная, радиационная, химическая, сейсмическая, пожарная, биологическая, экологическая), по объектам (население, объект народного хозяйства и окружающая природная среда) и основным источникам чрезвычайной ситуации*

4.4. цивільний захист [убезпечення] населення

Система заходів, які реалізуються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підпорядкованими їм силами та

засобами підприємств, установ, організацій (незалежно від форм власності), добровільними формуваннями, що забезпечують розробку та дотримання правових норм, міжнародних, державних, галузевих та відомчих вимог і правил, а також виконання організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, протиепіде-міологічних та інших заходів щодо запобігання та ліквідування надзвичайних ситуацій, спрямованих на захист населення, тварин, рослин, об'єктів економіки і довкілля

и (гражданская защита (обеспечение безопасности) населения Система мероприятий, реализуемая органами исполнительной власти, исполнительными органами советов, подчиненными им силами и средствами

предприятий, учреждений, организаций (независимо от форм собственности), добровольными формированиями, которые обеспечивают разработку и соблюдение правовых норм, международных, государственных, отраслевых и ведомственных требований и правил, а также выполнение организационных, инженерно-технических, санитарно-гигиенических, противоэпидемиологических и других мероприятий по предотвращению и ликвидации чрезвычайных ситуаций, направленных на защиту населения, животных, растений, объектов экономики и окружающей природной среды)

4.5. захист об'єктів економіки у надзвичайних ситуаціях; захист об'єктів у НС

Заходи щодо запобігання, усунення або зменшення впливу уражальних чинників джерел небезпеки на об'єкти економіки

и (защита объектов экономики в чрезвычайных ситуациях; защита объектов в ЧС Мероприятия по предотвращению, устранению или уменьшению влияния поражающих факторов источника опасности на объекты экономики)

4.6. небезпека у надзвичайних ситуаціях;

небезпека у НС Стан, за якого існує наявна або ймовірна загроза виникнення уражальних чинників і їх впливу (дії) на населення, об'єкти економіки та довкілля.

Примітка. *Види небезпеки: радіаційна, хімічна, геологічна, пожежна, біологічна (епідеміологічна), метеорологічна і гідрологічна*

4.7. ймовірність виникнення надзвичайної ситуації; ймовірність виникнення НС Можливість виникнення надзвичайної ситуації, що визначається відповідними показниками

4.8. уражальний чинник джерела надзвичайної ситуації; уражальний чинник джерела НС

Складова частина небезпечного явища або процесу, зумовлена (спричинена) джерелом надзвичайної ситуації, що характеризується фізичною, хімічною, біологічною чи іншою дією (впливом) та визначається відповідними параметрами

4.9. уражальна дія джерела надзвичайної ситуації; уражальна дія джерела НС Негативна загальна дія (вплив) одного чи сукупності уражальних чинників джерела надзвичайної ситуації на людей, тварин і рослин, об'єкти економіки та довкілля

4.10. оцінювання ризику

Ідентифікація небезпеки та можливих її джерел, дослідження механізму їх виникнення, оцінювання ймовірності виникнення ідентифікованих небезпечних подій та їх наслідків

у
опасність в чрезвычайных ситуациях; опасность в ЧС

Состояние, при котором создалась или вероятно угроза возникновения поражающих факторов и воздействия источника чрезвычайной ситуации на население, объекты народного хозяйства и окружающую природную среду в зоне чрезвычайной ситуации

у
(вероятность возникновения чрезвычайной ситуации; вероятность возникновения ЧС Возможность возникновения чрезвычайной ситуации, определяемая соответствующими показателями)

поражающий фактор источника чрезвычайной ситуации; поражающий фактор источника ЧС

Составляющая опасного явления или процесса, вызванная источником чрезвычайной ситуации и характеризуемая физическим, химическим и биологическим действиями или проявлениями, которые определяются или выражаются соответствующими параметрами.

Примечание. *Выделяют первичные и вторичные поражающие факторы* поражающее воздействие источника чрезвычайной ситуации; поражающее воздействие источника ЧС

Негативное влияние одного или совокупности поражающих факторов источника чрезвычайной ситуации на жизнь и здоровье людей, сельскохозяйственных животных и растений, объекты народного хозяйства и окружающую природную среду

(оценка риска

у
Идентификация опасности и возможных ее источников, исследование механизма их возникновения, оценка вероятности возникновения идентифицированных опасных событий и их последствий)

<p>4.11. сучасний уражальний засіб Бойовий засіб озброєння військ (бойовий військовий засіб), застосування якого під час воєнних дій може призвести до погіршення здоров'я або загибелі людей, тварин і рослин, руйнування та пошкодження об'єктів економіки, завдати шкоди довкіллю, а також до виникнення вторинних уражальних чинників</p>	u	<p>современное средство поражения Находящееся на вооружении войск боевое средство, применение которого в военных действиях может вызвать гибель людей, сельскохозяйственных животных и растений, нарушение здоровья населения, разрушения и повреждения объектов народного хозяйства, элементов окружающей природной среды, а также появление вторичных поражающих факторов</p>
<p>4.12. потерпілий у надзвичайній ситуації; потерпілий у НС Людина, яка зазнала ураження або матеріальних і (або) моральних збитків внаслідок надзвичайної ситуації</p>	u	<p>пострадавший в чрезвычайной ситуации; пострадавший в ЧС Человек, пораженный либо понесший материальные убытки в результате возникновения чрезвычайной ситуации</p>
<p>4.13. уражений у надзвичайній ситуації; уражений у НС Людина, яка захворіла або яку травмовано чи поранено через уражальну дію джерела небезпеки</p>	u	<p>пораженный в чрезвычайной ситуации; пораженный в ЧС Человек, заболевший, травмированный или раненый в результате поражающего воздействия источника чрезвычайной ситуации</p>
<p>4.14. зона надзвичайної ситуації; зона НС Територія, акваторія чи повітряний простір, де внаслідок виникнення джерела небезпеки або поширення уражальної дії джерела небезпеки з інших територій чи акваторій виникла надзвичайна ситуація</p>	u	<p>зона чрезвычайной ситуации; зона ЧС Территория или акватория, на которой в результате возникновения источника чрезвычайной ситуации или распространения его последствий из других районов возникла чрезвычайная ситуация</p>
<p>4.15. зона ймовірної надзвичайної ситуації; зона ймовірної НС Територія, акваторія чи повітряний простір, де існує загроза виникнення надзвичайної ситуації</p>	u	<p>зона вероятной чрезвычайной ситуации; зона вероятной ЧС Территория или акватория, на которой существует либо не исключена опасность возникновения чрезвычайной ситуации</p>
<p>4.16. зона лиха Частина зони надзвичайної ситуації, яка потребує надання додаткової або негайної допомоги і матеріальних ресурсів для локалізуванню та ліквідуванню надзвичайної ситуації</p>	u	<p>зона бедствия Часть зоны чрезвычайной ситуации, требующая дополнительной и немедленно предоставляемой помощи и материальных ресурсов для ликвидации чрезвычайной ситуации</p>
<p>4.17. зона тимчасового відселення Територія, звідки, за наявності загрози або у разі виникнення надзвичайної ситуації, тимчасово відселяють населення з метою його убезпечення</p>	u	<p>зона временного отселения Территория, откуда при угрозе или во время возникновения чрезвычайной ситуации эвакуируется или временно выселяют проживающее на ней население с целью обеспечения его безопасности</p>
<p>4.18. позаситуаційна зона Територія за межами зони надзвичайної ситуації, підготовлена для розміщення відселеного населення</p>	u	<p>(внеситуационная зона Территория вне пределов зоны чрезвычайной ситуации, подготовленная для размещения отселенного населения)</p>

<p>4.19. район надзвичайного стану Територія, на якій впроваджено (введено) надзвичайний стан, встановлений відповідно до законів України та указів Президента, з метою забезпечення населення у надзвичайній ситуації</p>	<p>и район чрезвычайного положения Территориально-административное образование или отдельная местность, на которой введён правовой режим временного государственного управления, определяемый средне-ральными законами Российской Федерации, нормативными указами Президента Российской Федерации либо законами и иными нормативными правовыми актами субъектов Российской Федерации в целях обеспечения безопасности населения при обстоятельствах, вызванных чрезвычайной ситуацией или массовыми беспорядками очаг поражения</p>
<p>4.20. осередок ураження Обмежена територія, в межах якої внаслідок дії уражальних чинників джерела небезпеки загинули або були уражені люди, тварини, рослини, завдано шкоди об'єктам економіки та (або) довкіллю</p>	<p>и Ограниченная территория, в пределах которой в результате воздействия современных средств поражения произошли массовая гибель или поражение людей, сельскохозяйственных животных и растений, разрушены и повреждены здания и сооружения, а также элементы окружающей природной среды потенциально опасный объект</p>
<p>4.21. потенційно небезпечний об'єкт Будь-яке джерело потенційної шкоди життєво важливим інтересам людини (ДСТУ 2156)</p>	<p>и Любой источник потенциального ущерба жизненно важным интересам человека</p>

5. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА, СИЛА ТА ЗАСОБИ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

<p>5.1. Єдина державна система запобігання та реагування на надзвичайні ситуації; ЄДС НС Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації з відповідними силами і засобами, які здійснюють нагляд за забезпеченням техногенної та природної безпеки, організують роботи із запобігання техногенним та природним надзвичайним ситуаціям, реагування у разі їх виникнення з метою захисту населення і довкілля, зменшення матеріальних втрат</p>	<p>и (Единая государственная система предупреждения и реагирования на чрезвычайные ситуации; ЕГС ЧС Центральные и местные органы исполнительной власти, исполнительные органы советов, предприятия, учреждения и организации с соответствующими силами и средствами, которые осуществляют надзор за обеспечением техногенной и природной безопасности, организуют работы по предотвращению техногенных и природных чрезвычайных ситуаций, реагирование в случае их возникновения с целью защиты населения и окружающей природной среды, уменьшения материального ущерба)</p>
---	--

<p>5.2. заходи ЄДС НС Сукупність дій, спрямованих на розв'язання будь-якого завдання щодо запобігання виникненню, локалізуванню і ліквідуванню надзвичайних ситуацій, яку виконують органи оперативного управління, сили і засоби всіх підсистем та ланок ЄДС НС</p>	<p>(мероприяття ЄГС ЧС Совокупность действий, направленных на решение какой-либо из задач по предотвращению возникновения, локализации и ликвидации чрезвычайных ситуаций, выполняемых органами оперативного управления, силами и средствами всех подсистем и звеньев ЄГС ЧС)</p>
<p>5.3. завдання ЄДС НС Установлені правовими актами, керівними нормативними документами й обов'язкові для органів виконавчої влади, органів управління, підсистем і ланок ЄДС НС завдання або найближча мета, досягнення яких необхідно для запобігання виникненню, локалізуванню і ліквідуванню надзвичайних ситуацій</p>	<p>(задача ЄГС ЧС Установленное правовыми актами, руководящими нормативными документами и обязательное для органов исполнительной власти, органов управления, подсистем и звеньев ЄГС ЧС, задание или ближайшая цель, достижение которой необходимо для предотвращения возникновения, локализации и ликвидации чрезвычайных ситуаций)</p>
<p>5.4. режим повсякденної діяльності ЄДС НС Порядок функціонування ЄДС НС, її територіальних, функціювальних і галузевих підсистем або ланок за умов нормальної виробничо-промислової діяльності, а також нормальних радіаційних, хімічних, біологічних, геологічних та гідрометеорологічних обставин, відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій на підвідомчій території</p>	<p>(режим повседневной деятельности ЄГС ЧС Порядок функционирования ЄГС ЧС, ее территориальных, функциональных и отраслевых подсистем или звеньев при нормальной производственно-промышленной деятельности, а также нормальной радиационной, химической, биологической, геологической и гидрометеорологической обстановке, отсутствии эпидемий, эпизоотии, эпифитотий на подведомственной территории)</p>
<p>5.5. режим підвищеної готовності ЄДС НС Порядок функціонування ЄДС НС, її територіальних, функціювальних і галузевих підсистем або ланок, що вводиться у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій або за умови отримання прогнозу щодо ймовірності її виникнення на певній території чи окремому об'єкті</p>	<p>(режим повышенной готовности ЄГС ЧС Порядок функционирования ЄГС ЧС, ее территориальных, функциональных и отраслевых подсистем или звеньев, вводимый в случае угрозы возникновения чрезвычайной ситуации или при получении прогноза о вероятности возникновения ее на определенной территории или на отдельном объекте)</p>
<p>5.6. надзвичайний режим діяльності ЄДС НС Порядок функціонування ЄДС НС, її територіальних, функціювальних і галузевих підсистем або ланок, що вводиться у разі виникнення надзвичайних ситуацій на підвідомчій території та особливо важливих об'єктах різного призначення</p>	<p>(чрезвычайный режим деятельности ЄГС ЧС Порядок функционирования ЄГС ЧС, ее территориальных, функциональных и отраслевых подсистем и звеньев, вводимый на подведомственной территории и особо важных объектах различного назначения в случае возникновения чрезвычайной ситуации)</p>

<p>5.7. органи управління ЄДС НС Органи виконавчої влади або їхні структурні підрозділи, призначені для безпосереднього управління діяльністю щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації в межах своєї компетенції</p>	<p>(органи управления ЕГС ЧС Органы исполнительной власти или их структурные подразделения, предназначенные для непосредственного руководства деятельностью по предотвращению и реагированию на чрезвычайные ситуации в пределах своей компетенции)</p>
<p>5.8. органи оперативного управління ЄДС НС Структурний підрозділ органу управління ЄДС НС відповідного рівня, який здійснює оперативне управління та контроль за функціонуванням підсистем і ланок ЄДС НС.</p>	<p>(органи оперативного управления ЕГС ЧС Структурное подразделение органа управления ЕГС ЧС соответствующего уровня, осуществляющее оперативное руководство и контроль за функционированием подсистем и звеньев ЕГС ЧС.</p>
<p><i>Примітка. Розрізняються постійні і тимчасові органи оперативного управління</i></p>	<p><i>Примечание. Различают постоянные и временные органы оперативного управления)</i></p>
<p>5.9. комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Структурний підрозділ органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування чи органу управління об'єкта економіки, який у межах своєї компетенції здійснює управління відповідною підсистемою чи ланкою ЄДС НС або виконанням усіх видів робіт щодо запобігання виникненню та ліквідування надзвичайної ситуації</p>	<p>(комиссия по вопросам техногенно-экологической безопасности и чрезвычайных ситуаций Структурное подразделение органа исполнительной власти, органа местного самоуправления или органа управления объекта экономики, которое в пределах своей компетенции осуществляет руководство соответствующей подсистемой или звеном ЕГС ЧС или проведением всех видов работ по предотвращению возникновения и ликвидации чрезвычайной ситуации)</p>
<p>5.10. сили і засоби ЄДС НС Військові, спеціальні та спеціалізовані цивільні підрозділи з їх оснащенням, наглядові органи та інформаційні бази підсистем ЄДС НС, призначені або залучені для виконання завдань щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації</p>	<p>(силы и средства ЕГС ЧС Военные, специальные и специализированные гражданские подразделения с их оснащением, органы надзора и информационные базы подсистем ЕГС ЧС, предназначенные или привлеченные для выполнения задач по предотвращению и реагированию на чрезвычайные ситуации)</p>
<p>5.11. підсистема ЄДС НС Складова частина Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації</p>	<p>(подсистема ЕГС ЧС Составная часть Единой государственной системы предотвращения и реагирования на чрезвычайные ситуации)</p>

5.12. інформаційно-аналітична підсистема ЄДСНС

Складова частина Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, призначена для збирання, комплексного опрацювання оперативної інформації щодо надзвичайної ситуації та обміну інформацією між різними підсистемами та ланками ЄДСНС, а також для забезпечення передавання органами оперативного управління необхідної інформації силам і засобам щодо запобігання виникненню, локалізуванню та ліквідування надзвичайної ситуації

5.13. підсистема зв'язку ЄДСНС

Складова частина ЄДСНС, яка об'єднує сили і засоби зв'язку різного призначення, що створюються чи використовуються для забезпечення зв'язку у різних режимах дії органів оперативного управління, сил і засобів ЄДСНС

5.14. підсистема оповіщення щодо надзвичайної ситуації; підсистема оповіщення щодо НС

Складова частина ЄДСНС, яка об'єднує сили і спеціальні технічні засоби оповіщення підсистеми зв'язку ЄДСНС та канали територіальних і відомчих мереж зв'язку і забезпечує передавання сигналу оповіщення та інформування щодо надзвичайної ситуації

5.15. оповіщення щодо надзвичайної ситуації; оповіщення щодо НС

Доведення до оперативних органів управління, сил і засобів ЄДСНС і населення сигналів оповіщення та відповідної інформації щодо надзвичайної ситуації через підсистему оповіщення ЄДСНС

(информационно-аналитическая подсистема ЕГСЧС
Составная часть Единой государственной системы предотвращения и реагирования на чрезвычайные ситуации, предназначенная для сбора, комплексной обработки оперативной информации о чрезвычайной ситуации и информационного обмена между различными подсистемами и звеньями ЕГСЧС, а также для обеспечения передачи органами оперативного управления необходимой информации силам и средствам по предупреждению, локализации и ликвидации чрезвычайной ситуации)

(подсистема связи ЕГСЧС
Составная часть ЕГСЧС, объединяющая силы и средства связи различного назначения, которые создаются или используются для обеспечения связи в различных режимах деятельности органов оперативного управления, сил и средств ЕГСЧС)

(подсистема оповещения о чрезвычайной ситуации; подсистема оповещения о ЧС
Составная часть ЕГСЧС, объединяющая силы и специальные технические средства оповещения подсистемы связи ЕГСЧС, а также каналы территориальных и ведомственных сетей связи и обеспечивает передачу сигналов оповещения и информации о чрезвычайной ситуации)

оповещение о чрезвычайной ситуации; оповещение о ЧС
Доведение до органов повседневного управления, сил и средств РСЧС и населения сигналов оповещения и соответствующей информации о чрезвычайной ситуации через подсистему оповещения РСЧС.

Примечание. РСЧС — Российская система предупреждения и действий в чрезвычайной ситуации

5.16. сигнал оповіщення щодо надзвичайної ситуації; сигнал щодо НС у Повідомлення, яке передають через підсистему оповіщення ЄДС НС на певній території чи об'єкті економіки і яке є командою для здійснення заходів органами оперативного управління, силами і засобами ЄДС НС щодо ліквідування надзвичайної ситуації, а також для використання населенням засобів захисту від уражальної дії джерела небезпеки

5.17. аварійне (пошуково)-рятувальна служба ЄДС НС

Структурний підрозділ ЄДС НС, який об'єднує функціонально-організаційні підрозділи органів виконавчої влади, міністерств, відомств, органів місцевого самоврядування, призначені для організації та здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та невідкладних робіт для їх ліквідування на підвідомчих територіях та об'єктах

5.18. аварійно (пошуково)-рятувальне формування

Структурний підрозділ аварійно (пошуково)-рятувальної служби ЄДС НС, який оснащений спеціальним спорядженням, перебуває у стані постійної готовності, або швидко формується і призначений для негайного проведення аварійно (пошуково)-рятувальних робіт у зоні надзвичайної ситуації

5.19. аварійно-відновлювальне формування

Структурний підрозділ ЄДС НС, призначений для виконання невідкладних робіт щодо відновлення (побудови) першочергових об'єктів життєзабезпечення у зоні надзвичайної ситуації і до якого входять фахівці будівельних і монтажних організацій з відповідною технікою та обладнанням

сигнал оповещения о чрезвычайной ситуации; сигнал о ЧС

Сообщение, передаваемое посредством подсистемы оповещения РС ЧС на определенной территории или на объекте народного хозяйства, являющееся предупреждением о возникновении чрезвычайной ситуации и командой для проведения мероприятий или действий органов повседневного управления РС ЧС, сил и средств ликвидации чрезвычайной ситуации, а также для использования населением средств и способов защиты от поражающего фактора и воздействий источника чрезвычайной ситуации или немедленного включения населением радиотехнических средств массовой информации

(аварийно (поисково)-спасательная служба ЕГС ЧС

Структурное подразделение ЕГС ЧС, объединяющее функционально-организационные подразделения органов исполнительной власти, министерств, ведомств, органов местного самоуправления, предназначенные для организации и проведения мероприятий по предотвращению возникновения чрезвычайных ситуаций и неотложных работ по их ликвидации на подведомственных территориях и объектах) аварийно-спасательное

формирование

Группа находящихся в постоянной готовности профессионально подготовленных людей, оснащенных специальной техникой и имуществом и предназначенная для быстрого проведения аварийно-спасательных работ в зонах чрезвычайных ситуаций

аварийно-восстановительное формирование Группа строителей-профессионалов, создаваемая в соответствующих строительных и монтажных организациях ведомственных органов исполнительной власти Российской Федерации и её субъектов в целях выполнения неотложных работ по восстановлению первоочередных объектов жизнеобеспечения в зонах чрезвычайной ситуации

5.20. державна служба медицини катастроф

Структурний підрозділ ЄДС НС, до якого входять медичні сили і засоби центрального і територіального рівня, незалежно від виду діяльності та галузевої належності, спеціально визначені для надання громадянам медичної допомоги у надзвичайних ситуаціях

5.21. навчання особового складу ЄДС НС

Сукупність організаційних і навчально-методичних заходів щодо удосконалення теоретичних і практичних знань особовим складом органів управління та сил ЄДС НС для організації та здійснення заходів щодо запобігання виникненню, локалізуванню та ліквідуванню надзвичайної ситуації

5.22. комплекс технічних засобів для виконання робіт у зоні надзвичайної ситуації;

комплекс технічних засобів для виконання робіт у зоні НС

Взаємоузгоджені за продуктивністю основні та допоміжні технічні засоби, призначені для виконання окремих робіт певного виду в межах одного процесу у зоні надзвичайної ситуації

5.23. пункт управління ЄДС НС

Обладнане й оснащене необхідними технічними засобами і системами життєзабезпечення місце, транспортний засіб чи інженерна споруда, з якої відповідні органи управління ЄДС НС здійснюють управління щодо запобігання виникненню, локалізуванню та ліквідуванню надзвичайної ситуації

5.24. рятувальник

Громадянин, підготовлений і атестований на проведення аварійно (пошуково)-рятувальних робіт

и (государственная служба медицины катастроф Структурное подразделение ЕГС ЧС, в которое входят медицинские силы и средства центрального и территориального уровня, независимо от вида деятельности и ведомственной принадлежности, специально определенные для оказания медицинской помощи населению в чрезвычайной ситуации)

и Совокупность организационных и учебно-методических мероприятий по совершенствованию теоретических и практических знаний личным составом органов управления и сил ЕГС ЧС в организации и проведении мероприятий по предупреждению возникновения, локализации и ликвидации чрезвычайной ситуации)

и комплекс технических средств для ведения работ в зоне чрезвычайной ситуации; комплекс технических средств для ведения работ в зоне ЧС Взаимно увязанные по производительности и работающие под единым управлением основные и вспомогательные технические средства, предназначенные для выполнения отдельных или определенных видов работ в рамках одного процесса в зонах чрезвычайной ситуации

и (пункт управления ЕГС ЧС Оборудованное и оснащенное необходимыми техническими средствами и системами жизнеобеспечения место, транспортное средство или инженерное сооружение, с которого соответствующие руководящие органы ЕГС ЧС осуществляют управление по предотвращению, локализации и ликвидации чрезвычайной ситуации)

и спасатель Специалист, служащий подразделения или формирования, входящего в силы и средства ликвидации чрезвычайных ситуаций, выполняющий обязанности по проведению аварийно-спасательных работ, имеющий соответствующую подготовку для этого и квалификацию, подтверждаемые в аттестованном порядке

6 ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

6.1. запобігання виникненню надзвичайних ситуацій; запобігання виникненню НС Підготовка та реалізація комплексу правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на забезпечення техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації, що засновуються на даних моніторингу (спостережень), експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків

6.2. підготування до надзвичайних ситуацій; підготування до НС Попередньо здійснювані заходи щодо створення на певній території або на потенційно небезпечному об'єкті умов для захисту населення, матеріальних цінностей та довкілля від уражальних чинників та дії джерел небезпеки у разі виникнення надзвичайної ситуації

6.3. підготування території до функціонування в умовах надзвичайної ситуації; підготування території до функціонування в умовах НС Сукупність економічних, організаційних, інженерно-технічних, екологічних, спеціальних та інших заходів, що здійснюються заздалегідь на певній території з метою убезпечення населення, об'єктів економіки і довкілля у разі виникнення надзвичайної ситуації

6.4. підготування об'єкта економіки до роботи у надзвичайних ситуаціях; підготування об'єкта економіки до роботи у НС Сукупність економічних, організаційних, інженерно-технічних, технологічних, спеціальних та інших заходів, попередньо здійснюваних на

предотвращение чрезвычайных ситуаций; предотвращение ЧС
Комплекс правовых, организационных, экономических, инженерно-технических, эколого-защитных, санитарно-гигиенических, санитарно-эпидемиологических и специальных мероприятий, направленных на организацию наблюдения и контроля за состоянием окружающей природной среды и потенциально опасных объектов, прогнозирования и профилактики возникновения источников чрезвычайной ситуации, а также на подготовку к чрезвычайным ситуациям

подготовка к чрезвычайным ситуациям; подготовка к ЧС
Комплекс заблаговременно проводимых мероприятий по созданию на определенной территории или на потенциально опасном объекте условий для защиты населения, материальных ценностей, окружающей природной среды от поражающих факторов и действия источников опасности, а также для обеспечения эффективного функционирования органов управления, сил и средств РС ЧС по ликвидации чрезвычайных ситуаций

подготовка территории к функционированию в чрезвычайных ситуациях; подготовка территории к функционированию в ЧС
Комплекс заблаговременно проводимых экономических, организационных, инженерно-технических и специальных мероприятий, заблаговременно проводимых на территории субъектов Российской Федерации с целью обеспечения безопасности населения, объектов народного хозяйства и окружающей природной среды в чрезвычайных ситуациях

подготовка объекта народного хозяйства к работе в чрезвычайных ситуациях; подготовка объекта народного хозяйства к работе в ЧС
Комплекс заблаговременно проводимых экономических, организационных, инженерно-технических, технологических и специальных мероприятий РС ЧС,

об'єкті економіки з метою забезпечення його роботи з урахуванням ризику виникнення джерел небезпеки, запобігання виникненню аварій та катастроф, протидії уражальним чинникам джерел небезпеки, запобігання або зменшення загрози життю і здоров'ю персоналу та населення, яке мешкає поблизу, а також оперативного виконання невідкладних робіт у зоні надзвичайної ситуації

6.5. захист населення у надзвичайних ситуаціях; захист населення у НС

Сукупність взаємопов'язаних щодо часу, ресурсів та місця здійснення заходів, спрямованих на запобігання та зменшення загрози життю і здоров'ю населення від уражальних чинників та (або) дії джерел небезпеки

6.6. навчання населення поведінці у надзвичайних ситуаціях; навчання населення поведінці у НС

Сукупність організаційних і навчально-методичних заходів щодо удосконалення населенням теоретичних і практичних знань, набуття і закріплення навичок, необхідних для збереження життя і здоров'я в умовах надзвичайної ситуації, а також для участі у виконанні невідкладних робіт у зоні надзвичайної ситуації або осередку ураження

6.7. захисна споруда

Інженерна споруда, призначена для укриття і тимчасового захисту людей, техніки та майна від небезпеки, що може виникнути внаслідок стихійного лиха, аварії чи катастрофи на потенційно небезпечних об'єктах або в районах розташування цих об'єктів, а також від дії сучасних уражальних засобів

6.8. сховище

Захисна споруда, в якій упродовж певного часу забезпечуються умови для переховування людей з метою захисту від сучасних уражальних засобів, дії небезпечних хімічних і радіоактивних речовин та інших уражальних чинників

заблаговременно осуществляемых на объекте народного хозяйства с целью обеспечения работы с учетом риска возникновения источников чрезвычайной ситуации, создания условий для предотвращения аварий или катастроф, противостояния поражающим факторам и воздействиям источников чрезвычайной ситуации, предотвращения или уменьшения угрозы жизни и здоровью персонала, проживающего поблизости населения, а также оперативного проведения неотложных работ в зоне чрезвычайной ситуации

защита населения в чрезвычайных ситуациях; защита населения в ЧС

Совокупность взаимосвязанных по времени, ресурсам и месту проведения мероприятий РС ЧС, направленных на предотвращение или предельное снижение потерь населения и угрозы его жизни и здоровью от поражающих факторов и воздействий источников чрезвычайной ситуации

обучение населения действиям в чрезвычайных ситуациях; обучение населения действиям в ЧС
Целенаправленное накопление населением знаний, приобретение и закрепление навыков, необходимых при защите от опасностей, вызванных источниками чрезвычайной ситуации, а также при участии в проведении неотложных работ в зонах чрезвычайной ситуации и очагах поражения

защитное сооружение

Инженерное сооружение, предназначенное для укрытия и временной защиты людей, техники и имущества от опасностей, возникающих в результате последствий аварий или катастроф на потенциально опасных объектах, либо стихийных бедствий в районах размещения этих объектов, а также от воздействия современных средств поражения

убежище

Защитное сооружение, в котором в течение определенного времени обеспечиваются условия для укрытия людей с целью защиты от современных средств поражения, поражающих факторов и воздействий опасных химических и радиоактивных веществ

6.9. укриття населення у сховищах
Збір, розміщення і життєзабезпечення населення в колективних захисних спорудах з метою збереження життя і здоров'я людей у разі виникнення надзвичайної ситуації

6.10. засіб особистого захисту
Предмет чи група предметів, призначених для захисту людини від радіоактивних, небезпечних хімічних речовин і біологічних препаратів, світлового та радіоактивного випромінювання

6.11. медичний засіб особистого захисту

Медичний препарат або виріб, призначений для запобігання або послаблення впливу на людину уражальних чинників джерела небезпеки

6.12. евакуювання населення
Сукупність заходів щодо організованого виведення та (чи) вивезення населення із зони надзвичайної ситуації або зони ймовірної надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованих у районі розташування

укрытие населения в средствах
и коллективной защиты
Сбор, размещение и жизнеобеспечение населения в средствах коллективной защиты с целью сохранения жизни и здоровья людей при возникновении чрезвычайных ситуаций

средство индивидуальной защиты
и населения Предмет или группа предметов, предназначенных для защиты человека или животного от радиоактивных, опасных химических и биологических веществ и светового излучения ядерного взрыва

медицинское средство
и индивидуальной защиты Медицинский препарат или изделие, предназначенное для предотвращения или ослабления воздействия на человека поражающих факторов чрезвычайной ситуации
эвакуирование населения
и Комплекс мероприятий по организованному выводу и (или) вывозу населения из зон чрезвычайной ситуации или вероятной чрезвычайной ситуации и жизнеобеспечение эвакуированных в районе размещения

7 ЛІКВІДУВАННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

7.1. негайне реагування на надзвичайні ситуації; негайне реагування на НС

Виконання взаємоузгоджених дій органів управління ЄДС НС стосовно негайного отримання інформації щодо виникнення надзвичайної ситуації, своєчасне повідомлення населення, зацікавлених міністерств, відомств та організацій, уточнення та аналіз обстановки, прийняття рішень і організація дій сил і засобів щодо ліквідування надзвичайних ситуацій

7.2. ліквідування надзвичайної ситуації;

ліквідування НС
Проведення у зоні надзвичайної ситуації та прилеглих районах силами і засобами ЄДС НС усіх видів рятувальних та невідкладних робіт, а також організування життєзабезпечення потерпілого населення та рятувальників.

Примітка. Розрізняють негайний і плановий періоди ліквідування

экстренное реагирование на чрезвычайные ситуации; экстренное реагирование на ЧС Осуществление взаимосвязанных действий органов руководства и повседневного управления РС ЧС по незамедлительному получению информации о факте возникновения чрезвычайной ситуации, своевременному оповещению об этом населения, заинтересованных организаций, а также уточнению и анализу обстановки, принятию решений и организации действий сил и средств по ликвидации чрезвычайных ситуаций

ликвидация чрезвычайной ситуации;
и ликвидация ЧС Проведение в зоне чрезвычайной ситуации и в прилегающих к ней районах силами и средствами ликвидации чрезвычайных ситуаций всех видов разведки и неотложных работ, а также организация жизнеобеспечения пострадавшего населения и личного состава этих сил

7.3. розвідка у зоні надзвичайної ситуації;

розвідка у зоні НС

Збирання і передавання органам управління та силам ЄДС НС точних даних щодо обстановки у зоні надзвичайної ситуації, необхідних для ефективного виконання невідкладних робіт та життєзабезпечення населення.

Примітка. Розрізняють:

інженерну, біологічну, медичну, радіаційну, санітарно-епідеміологічну та хімічну розвідки

7.4. невідкладні роботи у зоні надзвичайної ситуації; невідкладні роботи у зоні НС Аварійно (пошуково)-рятувальні та аварійно-відновлювальні роботи, надання негайної медичної допомоги, здійснення санітарно-гігієнічних, протиепідеміологічних заходів та охорона правопорядку у зоні надзвичайної ситуації

7.5. аварійно (пошуково)-рятувальні роботи у зоні надзвичайної ситуації; аварійно (по-шуково)-рятувальні роботи у зоні НС

Дії, спрямовані на пошук, захист і рятування людей, матеріальних і культурних цінностей та захист довкілля під час негайного періоду ліквідування надзвичайної ситуації, та на локалізацію зони впливу небезпечних чинників, що виникають у разі аварій, катастроф та стихійного лиха

7.6. аварійно-відновлювальні роботи у зоні надзвичайної ситуації; аварійно-відновлювальні роботи у зоні НС

Першочергові роботи у зоні надзвичайної ситуації щодо відновлення окремих споруд, усунення пошкоджень у мережах та системах комунальних і виробничих комунікацій, створення мінімально необхідних умов для життєзабезпечення населення, санітарного очищення та знезараження території

разведка в зоне чрезвычайной ситуации; разведка в зоне ЧС Вид обеспечения действий сил и средств РС ЧС, заключающийся в сборе и передаче органам повседневного управления и силам достоверных об обстановке в зоне чрезвычайной ситуации, необходимых для эффективного проведения неотложных работ и организации жизнеобеспечения населения.

Примечание. Выделяют следующие виды разведки: биологическая, инженерная, медицинская, радиационная, санитарно-эпидемиологическая и химическая

неотложные работы в зоне чрезвычайной ситуации; неотложные работы в зоне ЧС Аварийно-спасательные и аварийно-восстановительные работы, оказание экстренной медицинской помощи, проведение санитарно-гигиенических мероприятий и охрана общественного порядка в зоне чрезвычайной ситуации

аварийно-спасательные работы в зоне чрезвычайной ситуации; аварийно-спасательные работы в зоне ЧС

Первоочередные работы в зоне чрезвычайной ситуации по локализации и тушению пожаров, аварийному отключению источников жидкого топлива, газа, электроэнергии и воды, по поиску и спасению людей, а также оказанию пораженным первой медицинской помощи и их эвакуация в случае необходимости в специализированные медицинские учреждения вне зоны чрезвычайной ситуации

аварийно-восстановительные работы в зоне чрезвычайной ситуации; аварийно-восстановительные работы в зоне ЧС

Первоочередные работы в зоне чрезвычайной ситуации по локализации отдельных очагов разрушения и повышенной опасности, по устранению аварий и повреждений на сетях и линиях коммунальных и производственных коммуникаций, созданию минимально необходимых условий для жизнеобеспечения населения, а также работы по санитарной очистке и обеззараживанию территории

7.7. негайна медична допомога у зоні надзвичайної ситуації; негайна медична допомога у зоні НС

Проведення у зоні надзвичайної ситуації негайних лікувально-діагностичних, санітарно-гігієнічних, протиепідеміологічних, евакуаційних, лікувальних та інших заходів, що здійснюються у найкоротший термін у разі уражень, тілесних ушкоджень та захворювань людей

7.8. охорона правопорядку у зоні надзвичайної ситуації; охорона правопорядку у зоні НС Дії сил охорони правопорядку у зоні надзвичайної ситуації щодо організації і регулювання руху всіх видів транспорту, охорони матеріальних цінностей будь-якої форми власності, особистого майна населення, а також забезпечення режиму надзвичайного стану, порядку виїзду і вїзду у зону громадян і транспортних засобів

7.9. санітарне оброблення людей

Механічне очищення та обмивання шкіряного покриву і слизових оболонок у людей, знезараження одягу і взуття, що зазнали зараження і (чи) забруднення радіоактивними, небезпечними хімічними речовинами чи біологічними препаратами

7.10. санітарне оброблення тварин

Механічне очищення та обмивання шкіряного покриву та слизових оболонок тварин, що зазнали зараження і (чи) забруднення радіоактивними, небезпечними хімічними речовинами або біологічними препаратами

7.11 санітарне очищення територій у зоні надзвичайної ситуації; санітарне очищення територій у зоні НС

Дії спеціальних підрозділів, спрямовані на пошук та збирання небезпечних предметів і продуктів органічного і неорганічного походження, що утворились внаслідок виникнення надзвичайної ситуації, з метою подальшого їх поховання у спеціально відведених для цього місцях та знезараження місць їх знаходження

екстренная медицинская помощь в у зоне чрезвычайной ситуации; экстренная медицинская помощь в зоне ЧС

Комплекс экстренных лечебно-диагностических, санитарно-эпидемиологических, лечебно-эвакуационных и лечебных мероприятий, осуществляемых в кратчайшие сроки при угрожающих жизни и здоровью пораженных состояниях, травмах и внезапных заболеваниях людей в зоне чрезвычайной ситуации

охрана общественного порядка в зоне чрезвычайной ситуации; охрана общественного порядка в зоне ЧС

Действия сил охраны общественного порядка в зоне чрезвычайной ситуации по организации и регулированию движения всех видов транспорта, охране материальных ценностей любой формы собственности и личного имущества пострадавших, а также по обеспечению режима чрезвычайного положения, порядка выезда и въезда граждан и транспортных средств

санитарная обработка; санобработка у Механическая очистка и мытье кожных покровов и слизистых оболочек людей, подвергшихся заражению и загрязнению радиоактивными, опасными химическими и биологическими веществами, а также при выходе из зоны чрезвычайной ситуации (санитарная обработка животных у Механическая очистка и мытье кожных покровов и слизистых оболочек животных, подвергшихся заражению и (или) загрязнению радиоактивными, опасными химическими веществами или биологическими препаратами)

санитарная очистка территорий в у зоне чрезвычайной ситуации; санитарная очистка территорий в зоне ЧС

Действия специальных подразделений сил и средств ликвидации чрезвычайных ситуаций по поиску и сбору представляющих опасность предметов и продуктов органического и неорганического происхождения, образовавшихся в результате возникновения чрезвычайной ситуации, и их захоронению в специально отведенных для этого местах, а также по обеззараживанию мест их нахождения

<p>7.12. знезараження Дії спеціальних підрозділів, спрямовані на зменшення до гранично допустимих норм забруднення і зараження радіоактивними і небезпечними хімічними речовинами, шляхом дезактивації, дегазації, демеркуразації, а у разі наявності небезпечних біологічних препаратів і шляхом дезинфекції та (чи) детоксикації</p>	и	<p>обеззараживание Уменьшение до предельно допустимых норм загрязнения и заражения территорий, объектов воды, продовольствия, пищевого сырья и кормов радиоактивными и опасными химическими веществами путем дезактивации, дегазации и демеркуразации, а также опасными биологическими веществами путем дезинфекции и (или) детоксикации</p>
---	---	---

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

безпека у надзвичайних ситуаціях	4.3
<i>безпека у НС</i>	4.3
джерело надзвичайної ситуації	4.2
<i>джерело НС</i>	4.2
дія уражальна джерела надзвичайної ситуації	4.9
<i>дія уражальна джерела НС</i>	4.9
допомога негайна медична у зоні надзвичайної ситуації	7.7
<i>допомога негайна медична у зоні НС</i>	7.7
евакуювання населення	6.12
ЄДС НС	5.1
завдання ЄДС НС	5.3
запобігання виникненню надзвичайних ситуацій	6.1
<i>запобігання виникненню НС</i>	6.1
засіб особистого захисту	6.10
засіб медичний особистого захисту	6.11
засіб уражальний сучасний	4.11
захист населення у надзвичайних ситуаціях	6.5
<i>захист населення у НС</i>	6.5
захист населення цивільний	4.4
захист об'єктів економіки у надзвичайних ситуаціях	4.5
<i>захист об'єктів у НС</i>	4.5
заходи ЄДС НС	5.2
знезараження	7.12
зона ймовірної надзвичайної ситуації	4.15
<i>зона ймовірної НС</i>	4.15
зона лиха	4.16
зона надзвичайної ситуації	4.14
<i>зона НС</i>	4.14
зона позаситуаційна	4.18
зона тимчасового відселення	4.17
ймовірність виникнення надзвичайної ситуації	4.7
<i>ймовірність виникнення НС</i>	4.7
комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій	5.9
комплекс технічних засобів для виконання робіт у зоні надзвичайної ситуації	5.22
<i>комплекс технічних засобів для виконання робіт у зоні НС</i>	5.22
ліквідування надзвичайної ситуації	7.2
<i>ліквідування НС</i>	7.2
навчання населення поведінці у надзвичайних ситуаціях	6.6
<i>навчання населення поведінці у НС</i>	6.6

навчання особового складу ЄДС НС	5.21
небезпека у надзвичайних ситуаціях	4.6
<i>небезпека у НС</i>	4.6
НС	4.1
об'єкт потенційно небезпечний	4.21
оброблення людей санітарне	7.9
оброблення тварин санітарне	7.10
оповіщення щодо надзвичайної ситуації	5.15
<i>оповіщення щодо НС</i>	5.15
органи оперативного управління ЄДС НС	5.8
органи управління ЄДС НС	5.7
осередок ураження	4.20
охорона правопорядку у зоні надзвичайної ситуації	7.8
<i>охорона правопорядку у зоні НС</i>	7.8
оцінювання ризику	4.10
очищення санітарне територій у зоні надзвичайної ситуації	7.11
<i>очищення санітарне територій у зоні НС</i>	7.11
підготування до надзвичайних ситуацій	6.2
<i>підготування до НС</i>	6.2
підготування об'єкта економіки до роботи у надзвичайних ситуаціях	6.4
<i>підготування об'єкта економіки до роботи у НС</i>	6.4
підготування території до функціонування в умовах надзвичайної ситуації	6.3
<i>підготування території до функціонування в умовах НС</i>	6.3
підсистема ЄДС НС	5.11
підсистема зв'язку ЄДС НС	5.13
підсистема ЄДС НС інформаційно-аналітична	5.12
підсистема оповіщення щодо надзвичайної ситуації	5.14
<i>підсистема оповіщення щодо НС</i>	5.14
потерпілий у надзвичайній ситуації	4.12
<i>потерпілий у НС</i>	4.12
пункт управління ЄДС НС	5.23
район надзвичайного стану	4.19
реагування негайне на надзвичайні ситуації	7.1
<i>реагування негайне на НС</i>	7.1
режим надзвичайний діяльності ЄДС НС	5.6
режим підвищеної готовності ЄДС НС	5.5
режим повсякденної діяльності ЄДС НС	5.4
роботи невідкладні у зоні надзвичайної ситуації	7.4
<i>роботи невідкладні у зоні НС</i>	7.4
роботи аварійно-відновлювальні у зоні надзвичайної ситуації	7.6
роботи аварійно (пошуково)-рятувальні у зоні надзвичайної ситуації	7.5
<i>роботи аварійно-відновлювальні у зоні НС</i>	7.6
<i>роботи аварійно (пошуково)-рятувальні у зоні НС</i>	7.5
розвідка у зоні надзвичайної ситуації	7.3
<i>розвідка у зоні НС</i>	7.3
рятувальник	5.24
сигнал оповіщення щодо надзвичайної ситуації	5.16
<i>сигнал щодо НС</i>	5.16
сили і засоби ЄДС НС	5.10
система запобігання та реагування на надзвичайні ситуації єдина державна	5.1

ситуація надзвичайна	4.1
служба ЄДС НС аварійне (пошуково)-рятувальна	5.17
служба медицини катастроф державна	5.20
споруда захисна	6.7
сховище	6.8
убезпечення населення	4.4
укриття населення у сховищах	6.9
уражений у надзвичайній ситуації	4.13
<i>уражений у НС</i>	4.13
формування аварійно-відновлювальне	5.19
формування аварійно (пошуково)-рятувальне	5.18
чинник уражальний джерела надзвичайної ситуації	4.8
<i>чинник уражальний джерела НС</i>	4.8

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

безопасность .в чрезвычайных ситуациях	4.3
безопасность в ЧС	4.3
вероятность возникновения чрезвычайной ситуации	4.7
вероятность возникновения ЧС	4.7
воздействие источника чрезвычайной ситуации поражающее	4.9
воздействие источника ЧС поражающее	4.9
ЕГСЧС	5.1
Единая государственная система предупреждения и реагирования на чрезвычайные ситуации	5.1
задача ЕГС ЧС	5.3
защита населения в чрезвычайных ситуациях	6.5
защита населения в ЧС	6.5
защита объектов экономики в чрезвычайных ситуациях	4.5
защита объектов в ЧС	4.5
защита населения гражданская	4.4
зона бедствия	4.16
зона вероятной чрезвычайной ситуации	4.15
зона вероятной ЧС	4.15
зона временного отселения	4.17
зона внеситуационная	4.18
зона чрезвычайной ситуации	4.14
зона ЧС	4.14
источник чрезвычайной ситуации	4.2
источник ЧС	4.2
комиссия по вопросам техногенно-экологической безопасности и чрезвычайным ситуациям	5.9
комплекс технических средств для ведения работ в зоне чрезвычайной ситуации	5.22
комплекс технических средств для ведения работ в зоне ЧС	5.22
ликвидация чрезвычайной ситуации	7.2
ликвидация ЧС	7.2
мероприятия ЕГС ЧС	5.2
обеззараживание	7.12
обеспечение безопасности населения	4.4
обработка животных санитарная	7.10
обработка санитарная	7.9
обучение личного состава ЕГС ЧС	5.21

обучение населения действиям в чрезвычайных ситуациях	6.6
обучение населения действиям в ЧС	6.6
объект потенциально опасный	4.21
опасность в чрезвычайных ситуациях	4.6
опасность в ЧС	4.6
оповещение о чрезвычайной ситуации	5.15
оповещение о ЧС	5.15
органы оперативного управления ЕГС ЧС	5.8
органы управления ЕГС ЧС	5.7
охрана общественного порядка в зоне чрезвычайной ситуации	7.8
охрана общественного порядка в зоне ЧС	7.8
оценка риска	4.10
очаг поражения	4.20
очистка санитарная территории в зоне чрезвычайной ситуации	7.11
очистка санитарная территории в зоне ЧС	7.11
подготовка к чрезвычайным ситуациям	6.2
подготовка к ЧС	6.2
подготовка объекта народного хозяйства к работе в чрезвычайных ситуациях	6.4
подготовка объекта народного хозяйства к работе в ЧС	6.4
подготовка территории к функционированию в условиях чрезвычайных ситуаций	6.3
подготовка территории к функционированию в условиях ЧС	6.3
подсистема ЕГС ЧС	5.11
подсистема ЕГС ЧС информационно-аналитическая	5.12
подсистема оповещения о чрезвычайной ситуации	5.14
подсистема оповещения о ЧС	5.14
подсистема связи ЕГС ЧС	5.13
помощь медицинская экстренная в зоне чрезвычайной ситуации	7.7
помощь медицинская экстренная в зоне ЧС	7.7
пораженный в чрезвычайной ситуации	4.13
пораженный в ЧС	4.13
пострадавший в чрезвычайной ситуации	4.12
пострадавший в ЧС	4.12
предотвращение чрезвычайных ситуаций	6.1
предотвращение ЧС	6.1
пункт управления ЕГС ЧС	5.23
работы аварийно-восстановительные в зоне чрезвычайной ситуации	7.6
работы аварийно-восстановительные в зоне ЧС	7.6
работы аварийно-спасательные в зоне чрезвычайной ситуации	7.5
работы аварийно-спасательные в зоне ЧС	7.5
работы неотложные в зоне чрезвычайной ситуации	7.4
работы неотложные в зоне ЧС	7.4
разведка в зоне чрезвычайной ситуации	7.3
разведка в зоне ЧС	7.3
район чрезвычайного положения	4.19
реагирование экстренное на чрезвычайные ситуации	7.1
реагирование экстренное на ЧС	7.1
режим повседневной деятельности ЕГС ЧС	5.4
режим повышенной готовности ЕГС ЧС	5.5
режим чрезвычайной деятельности ЕГС ЧС	5.6
санобработка	7.9
сигнал оповещения о чрезвычайной ситуации	5.16

сигнал о ЧС	5.16
силы и средства ЕГС ЧС	5.10
система предотвращения и реагирования на чрезвычайные ситуации	
Единая государственная	5.1
ситуация чрезвычайная	4.1
служба ЕГС ЧС аварийно (поисково)-спасательная	5.17
служба медицины катастроф государственная	5.20
сооружение защитное	6.7
спасатель	5.24
средство индивидуальной защиты медицинское	6.11
средство индивидуальной защиты населения	6.10
средство поражения современное	4.11
убежище	6.8
укрытие населения в средствах коллективной защиты	6.9
фактор поражающий источника чрезвычайной ситуации	4.8
фактор поражающий источника ЧС	4.8
формирование аварийно-восстановительное	5.19
формирование аварийно-спасательное	5.18
ЧС	4.1
эвакуирование населения	6.12

ДОДАТОК А
(довідковий)

**ТЕРМІНИ, ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ У РАЗІ ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ**

А.1 безпека (населення, матеріальних об'єктів, навколишнього середовища)	de Unsicheryeit
Відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з можливістю завдання будь-якої шкоди (ДСТУ2156)	en hazard
	fr danger
	ru безопасность (населения, материальных объектов, окружающей среды)
	Отсутствие недопустимого риска, связанного с возможностью нанесения ущерба
А.2 надзвичайний стан	ru чрезвычайное положение
Правовий режим тимчасового державного управління на певній території чи в окремих місцевостях, що вводиться відповідно до чинного законодавства з метою забезпечення населення в умовах надзвичайних обставин, викликаних надзвичайною ситуацією, масовими заворушеннями або озброєними зіткненнями	Правовой режим временного государственного управления на определенной территории или в отдельных местностях, вводимый в соответствии с законодательством Российской Федерации либо ее субъектов в целях обеспечения безопасности населения при чрезвычайных обстоятельствах, вызванных чрезвычайной ситуацией, массовыми беспорядками или вооруженными столкновениями

А.3 масові заворушення

Порушення правопорядку на певній території, що мають масовий характер, становлять загрозу життю і здоров'ю людей, порушують роботу підприємств, установ та організацій і спрямовані на руйнування або знищення державного чи особистого майна громадян

ru массовые беспорядки
Нарушения общественного порядка на определенной территории, носящие массовый характер, представляющие угрозу жизни и здоровью людей, дезорганизующие работу предприятий, учреждений и организаций, либо направленные на разрушение или уничтожение государственного и личного имущества граждан

А.4 об'єкт економіки

Підприємство, об'єднання, заклад або організація сфери матеріального виробництва чи невиробничої сфери, розташоване на єдиній площі

ru (объект экономики
Предприятие, объединение, учреждение или организация сферы материального производства или непромышленной сферы, расположенное на единой площади)

А.5 довкілля

Сукупність умов проживання та суспільно-виробничої діяльності людей, до якої належать довкілля, елементи культурного та соціально-економічного оточення, що разом і кожний окремо безпосередньо впливають на населення та господарство

ru (окружающая природная среда
Совокупность условий проживания и общественно-производственной деятельности людей, к которой относятся природная среда, элементы культурного и социально-экономического окружения, которые вместе и каждый отдельно влияют на население и хозяйство)

Ключові слова: надзвичайна ситуація, безпека, джерело надзвичайної ситуації, Єдина державна система запобігання та реагування на надзвичайні ситуації (ЄДС НС), зона надзвичайної ситуації, аварійно (пошуково)-рятувальна служба, невідкладні роботи, медичне забезпечення у зоні надзвичайної ситуації